

Samverkansgruppsmöte 10 maj 2022, minnesanteckningar

Deltagare: Bengt-Göran Birgersson Alsteråns vattenråd, Pernilla Landin och Johanna Eriksson Torsås kommun, Renate Foks, Johan Wegenke, Sara Paulsson och Ola Sennefjord Kalmar kommun, Gun Lindberg Västerviks kommun, Maria Kappling Vattenråd och Naturum Västervik, Mac Nilsson och Ulrika Zetterberg Oskarshamns kommun, Stefan Svensson och Ulf Hultqvist, vattenråd Virån-Oskarshamnsbygden, Viktoria Nilsson BEAB, Kristin Bertilius Borgholms kommun, Jan Wågesjö Hus-hållningssällskapet, Eva Hammarström och Carina Paulsson Lst Kalmar, Niklas Holmgren SÖ Vattenmyndighet, Michael Ingard Mörbylånga kommun, Susanna Minnhagen samordnare KSK

På gång i kommunerna

Ny kommunövergripande arbetsgrupp för båtbottentvättar ska motverka att folk använder giftiga färger. Bara Västervik och Kalmar har båttvätt idag, men flera kommuner planerar. Kontakt Sara.

Oskarshamn: Nya höjddata "Laserdata skog" har kommit ut. Ulf, Stefan och Kalle (Karl-Erik Karlsson, ordf. Marströmmens VR) har månatlig avstämning kommunen om ett antal miljörestaureringsprojekt. Kommunen har identifierat 10 värsta vikar som i framtiden kan bli aktuella för restaurering. I Stångehamn driver en förening eget muddringsprojekt och det är en utmaning hur man ska hantera massorna.

Nybro: Nybro energi utreder läkemedelsrester från reningsverket i St. Sigfridsån. Kommunen arbetar för att vandringshinder för fisk ska åtgärdas där det går, oavsett om det finns fördämningar upp- och nedströms.

Torsås: Restaurerar våtmarker och återväter skogsmark för att hålla vatten.

Mörbylånga: Slutför utvecklingsprojekt för hålla vatten i landskapet. Mikael's tjänst har fått finansiering.

Borgholm: Underlag för en tillståndsprocess om restaurering av Amunds mosse är klar, men kommer inte bli av då markägare är emot. I Borgholm och Mörbylånga planeras Östersjödagen 3/9, i samarbete med Naturumen på Öland.

BEAB- Vedboms träsk (gammal sjö i anslutning till dricksvattentäkt) ska restaureras för att minska förorening av infiltrationsvatten. Avrinningsområde kring Köpingsviken utreds för åtgärder.

Kalmar: Lågflödesmuddringsprojektet Life Sure har slutkonferens 7 juni

<https://lifesure.kalmar.se/about-life-sure/life-sure-final-conference.html>. Bl.a med tips på om vad man kan göra med muddermassor. Flera nya LOVA/LONA projekt, bl.a. återvätning av torvmark och solcellsdrivna pumpar. Biotopvård Halltorpsån, miljöövervakningsprogrammet utvärderas, utredning kring omledning av Surrebäcken fortsätter och kommunen bedriver tillsammans med bl.a. Västervik och Livsmedelsverket provtagning lokalt odlade blåmusslor för utvärdering av livsmedelssäkerheten.

Västervik: Har gjort en "Storymap" som beskriver vattenmiljön i kommunen och vad de gör för åtgärder. Se [Vattenmiljön i Västerviks kommun \(arccgis.com\)](https://www.vattenmiljon.se). Projektsamarbete med Valdermarsviks kommun kring Storån och Vindån. Jobbar vidare i Gamlebyviken och Lofta-ån. Projekt med LNU där filterdiken med kalk vs biokol och flis jämförs. Väntar på beslut efter 30 års förhandling kring en vattendom i Yxern. Naturum Västervik flaggar för <https://www.varldsmiljodagen2022.se/>. Gå in på hemsidan och visa vad ni gör! [Registrera event - Världsmiljodagen 2022 \(varldsmiljodagen2022.se\)](https://www.varldsmiljodagen2022.se/).

Mönsterås: Fortsätt LEVA-projektet: Stohagsdikets klippskopa ska demo-köras nu och tanken är att den ska användas på fler ställen, lånas eller hyras ut.

Länsstyrelsen: LOVA-projekt ska beslutas, 25 milj är sökt, 12.5 milj finns. Lst ska som vanligt nyttja vårt översök till att äska mer pengar. Fler vattenhanläggare sökes! Krafttag görs kring invasiva arter, konsult ska besöka sjöar m vattenpest och sjögull. Haka gärna på informationskampanjen [Invasiva främmande arter \(lansstyrelsen.se\)](https://www.lansstyrelsen.se). NAP = Nationella provningen för miljöpassning av vattenkraft pågår och mer information om detta kommer på styrgruppsmötet. Projektet Grip on Life är färdiga med informationsslingan som vi besökte på Kustmiljöturnén 2020, se [Sandvadsbäcken-Emån | Naturkartan](#). Länsstyrelsen har tagit fram folders om Våtmarksstöd och Ekosystemtjänster (bifogas). SMHI har anmält sig som databasvärd för data från Uppföljning av våtmarker-projektet.

Rapport från möte med Race for the Baltic, City accelerator club i Helsingfors Renate

April 26-28 träffades 10 kommuner från 4 länder i det filantrop-finansierade projektet Baltic City accelerator club som Kalmar och Västervik deltar i. Kalmarsundskommissionens handlingsplaner diskuterades som förebild hur man kan jobba. Andra projekt som presenterades var bl.a. hur öar med skarvavföring dammsugs för att ta upp näring, hantering av fiberbankar från pappersbruk, regenerativa lantbruk, [Baltic Port](#)-projektet, [horse manure](#)-projektet och kommunikationsidéer. Gemensamma utmaningar för kommuner runt Östersjön delar är att havsmiljöåtgärder är frivilliga, söka pengar, kommunicera med beslutfattare, hitta mervärde, utvärdera resultat och kartlägga åtgärder med mest effekt.

Regeringen prövar Vattenmyndigheternas nya åtgärdsprogram – påverkas vi? Niklas

Vattenmyndigheternas nya åtgärdsprogram för cykeln 2022-2027 håller på att prövas, efter att HaV och ett 40-tal kommuner protesterat mot det. Huvudsakliga skäl för prövningen är (tolkat och sammanfattat av Niklas):

- Det framgår inte tillräckligt tydligt vilka miljö kvalitetsnormer som gäller i respektive distrikt, och hur åtgärderna ska leda till att dessa följs
- Det behövs en mer detaljerad och utförlig beskrivning av hur åtgärderna ska leda till fysiska åtgärder för varje myndighet/kommun
  - Koppling mellan administrativa och konkreta fysiska åtgärder
  - Beskriv vilka förbättringar varje åtgärd förväntas leda till
- Konsekvensanalysen behöver redogöra för miljömässiga konsekvenser och en kvantifierad nytta av åtgärderna
- Vattenmyndigheterna har inte beaktat kartläggnings underlagen tillräckligt.

VM tycker att HaV har kritiserat utan att konkretisera HUR och till vilken detaljnivå de tycker att ovanstående ska realiseras. LRF pekar på att krav i ÅP krockar med krav för livsmedelproduktion, men Jordbruksverket har inte begärt prövning och risken finns att inget går att genomdriva om alla ska få dispens och undantag pga. livsmedelsstrategin. Varje medlemsland ska rapportera senast den 22 mars till EU – men eftersom inte åtgärdsprogrammet är fastslaget måste Sverige förklara detta för kommissionen. Under tiden gäller åtgärdsprogrammet från 2016, samt nya miljö kvalitetsnormer från 2021. Finland är klara, Norge är klara. Danmark har en diskussion kopplat till fosfor och kväve. Vattenråden i Kalmar län tyckte att avrinningsområdes-perspektivet var bra, önskar mer samordning av Länsstyrelserna för att verkligen kunna jobba så.

Vad händer i vattenråden?

Kalmar: Broshyrer "Vassa råd för skötsel av vikar och stränder" och Biotopvård i rinnande vatten har tagits fram. Finns på [Norra Möre, Ljungbyåns och Hagbyåns-Halltorpsåns Vattenråd – Ostkus-tens vattensamling](#). Höstbål ska arrangeras i Kalmar, Torsås och på Öland.

Öland: Vattenråden vill vara lite fristående från kommunerna. Kristin slutar som samordnare vid halvårsskiftet.

Torsås: Kustmiljögrupperna och vattenråden samorganiseras. De går på "feeling och aktiviteter". Skräpplockardag arrangeras, biotopvård och visning av nyanlagd våtmark.

Oskarshamn: Vattenråden driver biotopvård i Döderhultbäcken och har vattendragsvandring bl.a Målsjön. Alsterån, Emån och Virån testar "smultronställemetoden". Jättemånga intressenter in-bjudna till Imbramåla. Naturcentrum är cisseroner.

Kustmiljöturné 2022

Kansliets förslag var att turnén 2022 skulle inriktas på vattencykeln 2022-2027, men vid valår be-hövs något mer publikfriande. Förslag från mötet: Bl.a. visning av båtbottentvättar och spolplat-tor, tekniker för återanvändning av vatten, återvätning av övergiven torvmark och utröjning av vandringshinder.

Förslaget som lyfts till styrgruppen är att *de kommuner som vill* arrangerar en egen, lokal kustmil-jöturné med tema "Östersjödagen". Antingen 3 sept – i samarbete med arrangemang av Naturum som ska göras på Öland och i Västervik, eller [24 augusti](#), då Baltic Sea Day uppmärksammar Ös-tersjön i flera länder. Kalmarsundskommissionens kansli och styrgrupp kan bidra med idéer till-publika aktiviteter och kommunikationsmaterial (viss budget till annonsering finns), men det blir upp till kommunens egna tjänstemän och politiker att utföra dagen med på lokalt tema.

Till hösten arrangeras en tankesmedja i samarbete med LNU's Kunskapsmiljö vatten och Länssty-relsen, vattenmyndigheten, vattenvårdsförbunden och andra aktörer inom miljöövervakning.

Teman (förslag)

- a) Information om nya vattenförvaltningscykeln 2022-2027
- b) samla ihop den kunskap som finns inför statusklassningen
- c) bli bättre på uppföljning av nya åtgärder som görs och
- d) hur rapporterar vi uppfyllelse av kommunernas politiska mål?